

IDEFISC®

Juridische nieuwsbrief: verschijnt driemaandelijks

© IDEFISC Internationale vereniging met wetenschappelijk doel - Nummer : 64 - Afgiftekantoor: Brussel V - Juni 2008 - info@idefisc.be

Editoriaal

Openbaarheid van bestuur: de fiscus heeft nog een lange weg af te leggen

De belastingadministratie eist iedere dag meer transparantie van de belastingplichtige maar blijkt zelf niet bepaald een voorbeeld op dit vlak. Nochtans is de vraag naar transparantie meer gerechtvaardigd in hoofde van openbare besturen, die de goederen van de gemeenschap beheren, dan in hoofde van individuele burgers, die in principe geen rekenschap hebben af te leggen over hun eigen patrimonium.

Desalniettemin zijn er tal van beslissingen van de Raad van State nodig geweest om de belastingadministratie ertoe te bewegen artikel 32 van de Grondwet inzake de openbaarheid van bestuur van de federale administraties, na te leven. Nog steeds is het zo dat de belastingadministratie slechts met grote terughoudendheid de belastingplich-

ge toelaat om kennis te nemen van zijn persoonlijk dossier.

De administratie klapt al helemaal dicht als het erop aankomt de belastingplichtige en de buitenwereld in het algemeen, inlichtingen te verspreken over haar eigen onderzoeksmethodes. Zo weigert de administratie nog steeds enige precisering te bieden bij de criteria die zij hanteert in het kader van het systeem dat ontwikkeld werd voor het uitkiezen van te controleren belastingplichtigen, ook wel “data mining” genoemd. Dit alles lijkt ons een regelrechte miskennis van artikel 32 van de Grondwet.

De administratie zwijgt bovendien in alle talen over de door haar gebruikte databanken, laat staan de databanken die ze aanlegt.

Niet enkel voor wat de regels van openbaarheid van bestuur maar tevens voor wat de door de administratie na te leven verplichtingen inzake de bescherming van het privé-leven betreft, dient de wettelijkheid van deze onderzoeksmethodes eens grondig te worden onderzocht.

Thierry AFSCRIFT

De beer laat zijn tanden zien

In Spanje heeft de socialistische regering zo pas een wetsvoorstel ingediend dat de in 1978 ingevoerde vermogensbelasting (*impuesto sobre el patrimonio neto*) definitief afschaft.

De afschaffing van deze belasting treedt in werking vanaf 1 januari 2008.

Spanje was één van de laatste landen waaronder Frankrijk en ... Zwitserland, waar een dergelijk systeem van een jaarlijkse vermogensbelasting wordt toegepast. Deze belasting die ronduit inquisitoriaal, extreem onefficiënt, en weinig rendabel, kan genoemd worden, lijkt aldus geleidelijk aan te verdwijnen in Europa.

Zoals algemeen bekend, wordt er echter in vele landen een vorm van vermogensbelasting toegepast: de successierechten treffen de overdracht van het vermogen bij elk overlijden tegen tarieven die vaak neerkomen op een confiscatie van het vermogen. Sinds enkele jaren, valt er ook op dit punt de tendens waar te nemen dat deze belasting gaandeweg wordt ontmanteld, nl. in de Verenigde Staten, Italië, Portugal of nog in het kanton Genève.

Dit laatste heeft zich ook voorgedaan in België, met een zeer duidelijke vermindering van de successierechten op participaties in ondernemingen tot een tarief van minstens 25%, en zelfs tot de afschaffing ervan onder bepaalde voorwaarden in het Vlaamse Gewest.

Er blijft echter nog veel werk aan de winkel opdat deze belasting die aan de basis ligt van de ontduiking van andere belastingen, zoals de roerende voorheffing, volledig zou verdwijnen.

De ongelikte beer

Inhoudstafel

Editoriaal : openbaarheid van bestuur : de fiscus heeft nog een lange weg af te legg:en	1
Op 1 juli 2008 stijgt de in het buitenland ingehouden roerende voorheffing tot 20%	6
Rechtszekerheid en legaliteitsbeginsel : recente rechtspraak	6
Het Belgisch fiscaal regime inzake het recht van overgang bij overlijden: schending van het Europees gemeenschapsrecht	8
Buitenlandse vennootschappen voortaan aanvaard door de DBV	11
Rechtszekerheidsbeginsel versus legaliteitsbeginsel	12
Geheime commissielonen : valt er nog te ontsnappen aan de bijzondere heffing van artikel 219 WIB/92 ?	13
Aftrekbare uitgaven : een ongelijke strijd ?	14
Gemeentebelastingen : einde van een controverse ?	15
Cateringkosten volledig aftrekbaar	17
Het grondwettelijk Hof brengt de toepassing van artikel 1 van het Eerste aanvullend Protocol bij het Europees verdrag van de rechten van de Mens en de matigende werking van het principe van overmacht ionzake fiscaal recht in herinnering.	17
De beperking van het appelrecht in hoofde van BTW-plichtigen afgestraft door het Europees Hof van de Rechten van de Mens	19

Op 1 juli 2008 stijgt de in het buitenland ingehouden roerende voorheffing tot 20%.

Op 1 juli 2008 stijgt de in het buitenland ingehouden roerende voorheffing tot 20%.

Ingevolge de Europese spaarrichtlijn wordt per 1 juli 2008, de roerende voorheffing die wordt geheven in België, Luxemburg, Oostenrijk en in sommige derdelanden (Zwitserland, Liechtenstein, Monaco, Andorra, de overzeese gebieden van de Europese Unie), opgetrokken van 15% naar 20% voor buitenlandse onderdanen.

Concreet betekent dit dat op de inkomsten van Belgische oorsprong die je als Belg verkrijgt; in België een roerende voorheffing van 15% wordt ingehouden. Voor rekeningen die Belgen zouden hebben in de hoger opgesomde landen, zal deze roerende voorheffing stijgen tot 20 %, maar de roerende voorheffing blijft bevrijdend. Een verhoging tot...35 % is voorzien voor 2011.

Voor wie deze ontwikkelingen met bang hart tegemoet kijkt, brengen we in herinnering dat de roerende voorheffing die

door de Europese spaarrichtlijn in hoofde van niet-inwoners werd ingevoerd, niet van toepassing is op de volgende inkomsten :

- dividenden (enkel interesten worden geïsoleerd) ;
- Beveks waarvan minder dan 40% in interestdragende effecten investeren;
- Beveks zonder Europees paspoort;
- interesten betaald aan vennootschappen (bv. Luxemburgse SPF's of offshore vennootschappen) ;
- inkomsten van bepaalde gestructureerde producten.

In ieder geval dient telkens te worden geverifieerd of deze inkomsten al dan niet moeten worden aangegeven in België.

Thierry AFSCHRIJF

Rechtszekerheid en legaliteitsbeginsel : recente rechtspraak

In een belangrijk arrest van 27 maart 1992, heeft het Hof van Cassatie beslist dat : « (de algemene beginselen van behoorlijk bestuur die tevens het recht op rechtszekerheid insluiten) ook ten aanzien van de administratie der belastingen gelden. Dat recht houdt onder meer in dat de burger moet kunnen vertrouwen op wat door hem niet anders kan worden opgevat dan als een vaste gedrags- of beleidsregel van de overheid.»

Het Hof heeft dit standpunt inmiddels verschillende malen bevestigd.

In de lijn van deze rechtspraak, hebben de bodemgerechten bevestigd dat het rechtszekerheidsbeginsel de belastingplichtige het recht geeft om te eisen dat hij zou kunnen vertrouwen op de vaste gedragsregels van de belastingadministratie, of deze nu blijken uit de adviezen die de administratie uitbrengt, de akkoorden die zij sluit, de circulaires die ze publiceert of de wijze waarop ze de wet interpreteert.

De vraag heeft zich echter gesteld of in het geval dat de belastingadministratie standpunt inneemt over een rechtsvraag, het

rechtszekerheidsbeginsel niet moet wijken voor het legaliteitsbeginsel.

Het bevestigende antwoord dat op deze vraag werd gegeven lijkt voort te vloeien uit een bepaalde evolutie van de rechtspraak van het Hof van Cassatie. Zo heeft het Hof van Cassatie in een bepaald arrest geoordeeld dat « het recht op rechtszekerheid houdt inzonderheid niet in dat een belastingplichtige die met de administratie een akkoord heeft gesloten waarbij hem in strijd met uitdrukkelijke wetsbepalingen bepaalde voordelen werden verleend, aanspraak zou kunnen maken op de toepassing van een akkoord dat in zijn hoofde geen gerechtvaardigde verwachtingen kan scheppen ».

Met andere woorden: indien men dit zodanig dient te interpreteren dat de belastingplichtige nooit kan vertrouwen op een onjuist standpunt dat de administratie heeft ingenomen tegenover een rechtsvraag, dan leidt deze rechtspraak ertoe dat het rechtszekerheidsbeginsel in fiscalibus praktisch geheel wordt uitgehold.

Dient men er echter niet vanuit te gaan dat de beginselen van behoorlijk bestuur hun grondslag eigenlijk vinden in een internationaalrechtelijke norm en dat in geval van een rechtsconflict tussen het legaliteitsbeginsel en de beginselen van behoorlijk bestuur, deze laatste de boven-

hand dienen te halen, gelet op de primauteit van de internationaalrechtelijke norm?

Deze stelling werd reeds enkele jaren geleden op zeer overtuigende wijze verdedigd in de rechtsleer. Voortaan vindt deze stelling ook ondersteuning in

“
In het kader van de toepassing van het fiscaal gemeenschapsrecht, de lidstaten van de Europese Unie het rechtszekerheidsbeginsel dienen na te leven en onder bepaalde voorwaarden, dit beginsel voorrang heeft op het legaliteitsbeginsel.
 ”

verschillende gerechtelijke beslissingen.

Dit is in de eerste plaats het geval voor het arrest dat het Hof van de Europese Gemeenschappen, heeft uitgesproken in de zaak El-meka.

Uit deze beslissing volgt dat in het kader van de toepassing van het fiscaal gemeenschapsrecht, de lidstaten van de Europese Unie het rechtszekerheidsbegin-

sel – dat deel uitmaakt van de communautaire rechtsorde – dienen na te leven en dat, onder bepaalde voorwaarden, dit beginsel voorrang heeft op het legaliteitsbeginsel.

Zo heeft de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen in een vonnis van 16 februari 2007 de toelaatbaarheid bevestigd van een BTW-vrijstelling die onwettelijk was toegekend.

De rechtbank oordeelde dat aangezien de bevoegde belastingadministratie gedurende jaren de vrijstelling had aanvaard, de belastingadministratie niet kon terugkomen op het verleden en zij het vertrouwensbeginsel diende te respecteren, zelfs indien de vrijstelling onwettelijk was.

In dit verband vestigen we nog de aandacht op een vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 23 mei 2007, vonnis dat betrekking had op een geschil inzake inkomstenbelastingen.

Naar luid van dit vonnis, vormt het geschil tussen het rechtszekerheidsbeginsel en het grondwettelijke legaliteitsbeginsel (...) geen conflict tussen een algemeen rechtsbeginsel en een wettelijke of grondwettelijke norm, maar wel een conflict tussen artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden en

een interne rechtsnorm, conflict dat dient beslecht te worden ten gunste van de verdragsrechtelijke norm, overeenkomstig het principe van de primauteit van het internationaal recht.

Laten we hopen dat deze tendens in de rechtspraak – die alle bijval verdient – zich ook effectief doorzet zodat in fiscalibus en meer bepaald op het gebied van directe belastingen, de principes van behoorlijk bestuur opnieuw een inhoud krijgen en aan de belastingplichtige toelaten zich te beroepen op de gerechtvaardigde verwachtingen die de belastingadministratie bij hem heeft gewekt, ook al zou deze gedragslijn onwettelijk zijn.

Olivier NEIRYNCK

Het Belgisch fiscaal regime inzake het recht van overgang bij overlijden: schending van het Europees gemeenschapsrecht

Bij het overlijden van een Belgisch rijksinwoner, d.w.z. iedereen die zijn woonplaats of zetel van zijn fortuin in België heeft, worden de erfenisrechten berekend op de totaliteit van zijn goederen, na aftrek van de schuldvorderingen.

Wanneer de overledene geen Belgisch rijksinwoner is op het ogenblik van zijn overlijden, zullen uitsluitend de aan hem toebehorende en in België gelegen onroerende goederen onderhevig zijn aan het zogenaamde recht van overgang bij overlijden, zonder dat hierbij de mogelijkheid bestaat om de op deze onroerende goederen rustende schulden, van het actief in mindering te brengen.

Er is bijgevolg een belangrijk onderscheid qua behandeling naar gelang de overledene al dan niet rijksinwoner was op het ogenblik van zijn overlijden, aangezien in het laatste geval in het kader van de erfenis geen rekening wordt gehouden met de passiva die het belastbaar actief bezwaren.

Men kan zich terecht de vraag stellen of een dergelijk onderscheid wel in overeenstemming is met het Europees gemeenschapsrecht en meer in het bijzonder met het principe van het vrij verkeer van kapitaal dat gewaarborgd wordt door art. 56 van het E.G.-Verdrag.

Het probleem stelde zich heel concreet in de zaak van een Duitse rijksinwonerster die eigenares was van een in België gelegen onroerend goed. Als waarborg voor een in 2002 aangegane schuld, had zij de schuldeiser een hypothecair mandaat op dit onroerend goed gegeven. Ingevolge haar overlijden werd een Belgische erfenisaangifte gedaan, waarbij overeenkomstig de Belgische wetgeving bij de activa, het onroerend goed, en bij de passiva, de verklaring « nihil » werd vermeld.

Gezien de Belgische wetgeving terzake discriminerend is, besluiten de erfgenamen deze zaak aanhangig te maken bij de Belgische rechtbanken.

Het hof van beroep te Gent stelde de volgende prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (HvJ EG): verzetten de bepalingen van het Verdrag van Rome, en meer bepaald de bepalingen die betrekking hebben op het vrij verkeer van kapitaal, zich tegen een wetgevende bepaling van

nationaal recht inzake de heffing van erfenisrechten (in dit geval het Belgische recht), wanneer deze regeling van nationaal recht bepaalt dat om de belastbare schijf die van toepassing is op de overgang van het in België gelegen onroerend goed, te bepalen, bepaalde lasten in mindering mogen worden gebracht (zoals onder meer schuldvorderingen die gewaarborgd worden met een hypothecair mandaat), indien op het ogenblik van het overlijden, de de cuius, waarvan het onroerend goed wordt geërfd, in Bel-

“

Men kan zich de vraag stellen of een dergelijk verschil in behandeling in overeenstemming is met het Europees gemeenschapsrecht en meer bepaald het principe van het vrij verkeer van kapitaal, zoals gewaarborgd door artikel 56 van het EG-Verdrag.

”

gië verbleef, maar dat zulks niet het geval is indien de de cuius in een andere lidstaat verbleef?

Hoewel het HvJ EG nog geen uitspraak heeft gedaan, is wel al het advies van de advocaat-generaal bekend. In dit advies legt de advocaat-generaal de link met

een eerder arrest van het HvJ EG (het arrest BARBIER). In voormeld arrest werd gesteld dat de maatregelen, die door artikel 56 van het Verdrag worden verboden, tevens betrekking hebben op maatregelen die van aard zijn de waarde van de erfenis van een rijksinwoner van een bepaalde lidstaat te verlagen, wanneer de desbetreffende goederen gelegen zijn in een andere lidstaat dan deze waarvan de overledene rijksinwoner was, waarbij die andere lidstaat de op deze goederen te betalen erfenisrechten bepaalt.

De advocaat-generaal stelt in zijn advies dat de Belgische wetgeving als gevolg heeft dat de waarde van de erfenis van een niet-rijksinwoner wordt vermindert in de zin dat deze erfenis aan een hogere belastingheffing is onderworpen dan deze die zou verschuldigd zijn indien het onroerend goed was verworven bij erfenis door een persoon, die, op het ogenblik van zijn overlijden, Belgisch rijksinwoner was.

De Belgische wetgeving is bijgevolg van aard het vrij verkeer van kapitaal te beperken. Hierbij dient vervolgens echter nog worden onderzocht of een dergelijke beperking kan worden gerechtvaardigd in het kader van de bepalingen van het Verdrag.

Uit de combinatie van de artikels

56 en 58 §1 en 3 van het EG-Verdrag alsook uit de rechtspraak van het HvJ EG blijkt, dat een bepaling van nationaal recht die het vrij verkeer van kapitaal beperkt, toch in overeenstemming kan zijn met het Europees gemeenschapsrecht, wanneer deze bepaling van toepassing is op situaties die niet op objectieve wijze vergelijkbaar zijn of wanneer deze bepaling gerechtvaardigd is door een dwingende reden van algemeen belang.

Als principe geldt het vrij verkeer van kapitaal waarbij elke afwijking van dit basisprincipe strikt moet worden geïnterpreteerd.

Wat het vergelijkbaarheids criterium betreft, blijkt uit de rechtspraak van het HvJ EG dat wanneer een lidstaat een bijzondere belasting invoert die van toepassing is op zowel rijksinwoners als niet-rijksinwoners, deze beide categorieën beschouwd worden zich alsdan in een vergelijkbare situatie te bevinden ten aanzien van de aan deze belasting verbonden af te trekken bedragen.

Op grond van dwingende redenen van algemeen belang, tracht de Belgische Staat staande te houden dat de redenering van het arrest BARBIER van het HvJ EG niet kan worden toegepast in deze zaak, aangezien de verhouding tussen de betrokken schuld en het onroerend goed geheel verschillend is: in het arrest BARBIER, bestond de schuld uit de

verplichting van de juridische eigenaar die via erfenis eigenaar was geworden om - overeenkomstig het Nederlands recht - het onroerend goed over te dragen aan een andere persoon die economisch eigenaar was van dit onroerend goed. In deze zaak, zo argumenteerde

de Belgische Staat, betrof het daarentegen een door de overledene aangegane schuld ten aanzien van een schuldeiser die zijn schuld gewaarborgd zag door een hypothecair mandaat.

Volgens de advocaat-generaal verhindert dit laatste echter niet dat er een verband bestaat tussen de aldus gewaarborgde schuld bij elke mogelijke hypothese verondersteld is dit onroerend goed, dat het voorwerp uitmaakt van de belasting, te kunnen bezwaren.

De Belgische staat beroept zich tevens op het argument dat het in aanmerking nemen van de schuld zou kunnen leiden tot een dubbele aftrek zowel in België als in het land waarin de overledene zijn verblijfplaats had.

Ook dit argument blijkt niet bestand tegen de rechtspraak van het HvJ EG. Het Hof van Justitie is immers van oordeel dat een rijksinwoner van een lidstaat niet de mogelijkheid zou kunnen wor-

“

Er zijn geen dwingende redenen van algemeen belang voor handelen die de Belgische regeling zouden kunnen rechtvaardigen. Het verschil in behandeling dat voortvloeit uit deze regeling, vormt bijgevolg een arbitraire discriminatie.

”

den ontzegd zich te beroepen op de bepalingen van het Verdrag omdat hij hierdoor zou kunnen genieten van de fiscale voordelen die het toepasselijke recht van een andere lidstaat dan deze waar hij verblijft, hem biedt.

De advocaat-generaal stelt vast dat er te dezen geen dwingende motieven van algemeen belang voorliggen die van aard zouden zijn om de Belgische wetgeving te rechtvaardigen en dat het uit de Belgische regeling voortvloeiende verschil in behandeling bijgevolg een middel tot willekeurige discriminatie, in de zin van artikel 58, §3 van het EG-Verdrag en de rechtspraak van het HvJ EG, uitmaakt. De advocaat-generaal komt dan ook tot het besluit dat deze regeling onverenigbaar is met de beschikkingen van het EG-Verdrag inzake het vrij verkeer van kapitaal.

Rekening houdend met de reeds

bestaande rechtspraak en het advies van de advocaat-generaal, mag men stilaan de hoop beginnen koesteren dat het HvJ EG weldra in die zin een arrest zal uitspreken waarbij zal worden vastgesteld dat de Belgische regeling inzake de belasting van de rechten van overgang bij overlijden, althans voor wat het niet aanvaarden van het aftrekken van de lasten betreft, het basisprincipe van het vrij verkeer van kapitaal schendt.

Magali MARTIN

Buitenlandse vennootschappen voortaan aanvaard door de DBV

De Dienst voor de Voorafgaande Beslissingen (DBV) heeft op 12 februari jl. een belangrijke beslissing genomen, met betrekking tot een Luxemburgse portefeuillevennootschap (Voorafgaande beslissing Nr. 800.021 van 12 februari 2008).

De belastingplichtige vroeg om de bevestiging van artikel 106, §5, van het uitvoerings K.B. van het Wetboek van de inkomstenbelastingen dat bepaalt dat een Belgische holding geen roerende voorheffing verschuldigd is op de dividenden en liquidatieboni

“

De belastingadministratie aanvaardt dat rekening dient te worden gehouden met de aparte rechtspersoonlijkheid van de Luxemburgse vennootschap.

”

die zij uitkeert aan haar moeder-vennootschap, in dit geval een Luxemburgse holding.

De belastingplichtige wenste bovendien dat de administratie hem

zou bevestigen dat gelet op het bestaan van een Luxemburgse vennootschap die daadwerkelijk de juridische eigendom heeft van de aandelen van de Belgische holding, de operatie waarbij de de Belgische holding dividenden of liquidatieboni uitkeert aan haar moeder-vennootschap, op basis van artikel 344 §1er WIB 92 niet zou kunnen geherkwalificeerd worden in een rechtstreekse uitkering aan de aandeelhouders van de Luxemburgse moeder-vennootschap.

De fiscale administratie geeft haar fiat voor deze operatie. Zij stelt in de eerste plaats vast dat de Luxemburgse vennootschap de rechtspersoonlijkheid bezit. Bijgevolg kan de Luxemburgse vennootschap niet beschouwd worden als een fiscaal transparante entiteit. Rekening houdend met het feit dat de Luxemburgse vennootschap daadwerkelijk gevestigd zal zijn in Luxemburg en van daaruit ook beheerd zal worden, aanvaardt de administratie dat het bestaan van deze vennootschap niet kan worden genegeerd. Vervolgens onderzoekt de DVB de gelijkaardigheid van de gevolgen van operaties of rechtshandelingen, door te verwijzen naar de arresten van het Hof van Cassatie van 21 april 2005 en 4 december 2005, die betrekking hebben op de door artikel 344, §1 voorziene herkwalificatie.

De DVB vermeldt dienaangaande dat een alternatieve kwalificatie, die het bestaan van de Luxemburgse vennootschap buiten beschouwing zou laten als begunstigde van de dividenden, niet zou kunnen in aanmerking worden genomen vermits zij wel degelijk de juridische eigenares is van de aandelen van B.

Deze beslissing is in verschillende opzichten van belang. Enerzijds neemt de afdeling voorafgaande beslissingen akte van de rechtspraak van het Hof van Cassatie met betrekking tot artikel 344, § 1, van het WIB (de veroorloofde herkwalificatie door de « algemene anti-misbruikmaatregel ») en verwijst zij naar het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 26/2005 van 2 februari 2005. Anderzijds, onderzoekt de fiscale administratie de vraag aangaande de juridische eigendom van de aandelen en aanvaardt zij rekening te houden met de aparte rechtspersoonlijkheid van de Luxemburgse vennootschap. Men kan hier enkel met tevredenheid kennis van nemen.

Pascale HAUTFENNE

Thierry AFSCRIFT

Rechtszekerheids- beginsel versus legaliteitsbeginsel

Een belastingcontroleur had gedurende verschillende jaren de integrale aftrek van autokosten aanvaard, daar waar de wet voor deze kosten slechts een aftrek van 75% toelaat (artikel 66 WIB 92).

De administratie liet bijgevolg verstaan dat zij de wettelijke regeling zou doen eerbiedigen

“

Deze beslissing heeft bijgevolg de grote verdienste het principe van de rechtszekerheid als hogere rechtsnorm te bekrachtigen.

”

terwijl de belastingplichtige het recht op rechtszekerheid inriep.

De afloop van het conflict was onzeker, vermits het Hof van Cassatie in het verleden reeds had geoordeeld dat “het recht op rechtszekerheid, één van de beginselen van behoorlijk bestuur die bindend zijn voor de belastingadministratie, niet inhoudt dat de belastingplichtige die met de administratie een akkoord heeft gesloten over een onwettige

regeling, van de administratie de toepassing van dat akkoord kan eisen, daar dat akkoord te zijnen aanzien geen gerechtvaardigde verwachtingen kon wekken” (Cass., 20 november 2006).

De vraag die zich nu stelde was de volgende: kon de administratie door gedurende verschillende jaren een akkoord toe te passen dat strijdig was met de wet, in hoofde van de belastingplichtige « gerechtvaardigde verwachtingen » wekken ?

De rechtbank van eerste aanleg te Brussel beantwoordt deze vraag bevestigend: « de eiseres kon op wettelijke wijze de mening toegedaan zijn dat op basis van vorige controles (...) de onkosten van de voor de verplaatsing van artiesten bestemde wagens volledig aftrekbaar waren » (rechtb. 1ste aanleg Brussel, 9 april 2008, niet uitgegeven).

De motivatie van de beslissing is belangrijk vanuit juridisch oogpunt.

De administratie heeft inderdaad doen gelden dat het openbare orde karakter van het fiscaal recht zich in dit geval verzet tegen de toepassing van het rechtszekerheidsbeginsel.

De rechtbank was daarentegen van oordeel dat het rechtszekerheidsbeginsel voortvloeit uit artikel 6,§1 van het Europees Verdrag van de Rechten van de

Mens en artikel 1 van het eerste Protocol bij het EVRM.

Het conflict tussen rechtszekerheid en het grondwettelijk legaliteitsbeginsel « betekent dan geen conflict tussen een algemeen rechtsprincipe en een grondwettelijke of wettelijke norm, maar een conflict tussen artikel 1 van het eerste voornoemd Protocol en een norm inzake intern recht, die oplosbaar moet worden ten gunste van de conventionele norm, overeenkomstig het recht van voorrecht » (rechtbank van eerste aanleg Brussel, 9 april 2008).

Deze beslissing heeft bijgevolg de grote verdienste het principe van de rechtszekerheid als hogere rechtsnorm te bekrachtigen.

Anne RAYET

« Geheime commissielonen»: valt er nog te ontsnappen aan de bijzondere heffing van artikel 219 WIB/92?

Zoals algemeen bekend, vormt de bijzondere heffing “geheime commissielonen” van 300% zoals bepaald in artikel 219 WIB/92 de zwaarste sanctie van de fiscale wetgeving. Bij vele belastingplichtigen leeft trouwens de vrees dat de belastingadministratie deze bepaling te pas en te onpas inroept en hiervan soms zelfs misbruik maakt, te meer daar deze bepaling de administratie een brede manoeuvreerruimte biedt.

Welke zijn de middelen om aan deze bijzondere aanslag te ontsnappen?

In de eerste plaats werd er bij wet van 2002 aan artikel 219 WIB een vierde alinea toegevoegd, waarin bepaald werd dat de bijzondere aanslag “geheime commissielonen” niet verschuldigd is wanneer de belastingplichtige in wiens hoofde de bijzondere aanslag wordt gevestigd, bewijst dat de begunstigden van de beroepsinkomsten, deze inkomsten tijdig hebben aangegeven in hun naar

de vorm geldige belastingaangifte.

Vervolgens, heeft het Grondwettelijk hof in zijn arrest van 6 april 2000 geoordeeld dat: “De artikelen 223, 1°, en 225, 4°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, zoals ze van toepassing waren voor het aanslagjaar 1992, schenden de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre zij van toepassing zijn op aan de rechtspersonenbelasting onderworpen belastingplichtigen wier nalatigheid de belastingadministratie niet daadwerkelijk heeft verhinderd de verkrijgers van de beroepsinkomsten te belasten die beantwoorden aan de kosten bedoeld in de hiervoor genoemde artikelen van dat Wetboek.”

Het hof van beroep te Luik heeft trouwens het arrest van het Grondwettelijk Hof gevolgd in zijn arrest van 7 februari 2001, door te stellen dat de belastingadministratie de bijzondere aanslag “geheime commissielonen” niet zonder meer kon toepassen in de rechtspersonenbelasting, in de mate dat niets haar verhinderde de begunstigden van de betrokken beroepsinkomsten te belasten.

Zelfs indien de fiches met vertraging werden ingediend, moet de administratie de bijzondere aanslag niet toepassen wanneer deze nalatigheid de administratie niet heeft belet de begunstigden op de in deze fiches vermelde

beroepsinkomsten te belasten, namelijk, wanneer de belastbare termijnen nog niet zijn verstreken bij het indienen van de fiches. Dit principe wordt door de belastingadministratie trouwens bijgetreden in haar administratieve commentaar bij het WIB.

De administratie aanvaardt tevens aan de bijzondere belastingheffing te verzaken zelfs wanneer de bedrijfsleiders deze bedragen in het patrimonium van de het bedrijf herinvesteren, in het algemeen door een onderzoek te verrichten op de lopende rekening; hetgeen impliceert dat zij op een dag zullen moeten worden terugbetaald. Er is echter een conditio sine qua non: de aanslagtermijnen mogen niet verstreken zijn.

Een andere mogelijkheid bestaat erin om aan te tonen dat het in werkelijkheid niet de betaling van lonen of vergoedingen maar terug te betalen onkosten of verworpen uitgaven, bij gebreke aan rechtvaardingsstukken.

Hierbij dient men er toch wel even bij stil te staan dat artikel 219 WIB erop neerkomt dat een belastingplichtige die in wezen slechts een onschuldige nalatigheid kan worden verweten, niet alleen bestraft wordt als een fraudeur die daadwerkelijk geheime commissielonen heeft betaald, maar, sterker nog, zelfs zwaarder gesanctionneerd wordt dan een belastingplichtige die wetens en willens geen of een onvolledige

aangifte heeft ingediend, met de bedoeling belasting te ontduiken.

Immers, in principe ziet een belastingplichtige die met frauduleuze intentie heeft gehandeld, zich beboet met een belastingverhoging van maximum 50% voor de eerste ovetreding met als doel de belasting te ontwijken, terwijl in het kader van artikel 219 WIB voor een eenvoudige nalatigheid, die nadien nog zou kunnen rechtgezet worden, de belastingplichtige gesanctioneerd wordt met een bijzondere aanslag van 300%, hetgeen meteen de hoogste aanslagvoet van de hele fiscale wetgeving vormt.

Aurélie BLAFFART

Aftrekbare uitgaven : een ongelijke strijd ?

In tegenstelling tot hetgeen jarenlang aan de beste universiteiten van het land werd onderwezen, is het volgens de bekende Salinvest-leer niet voldoende dat om fiscaal aftrekbaar te zijn, de kosten van de vennootschap worden gedaan “met als doel belastbare inkomsten te verwerven of te behouden” (zoals bepaald in artikel 49 WIB 92), maar moeten dezen kosten tevens inherent verbonden zijn aan de uitoefening van de beroepsactiviteit (Cass., 9 november 2007, arrest

“

Al de bedrijfsinkomsten zijn noodzakelijkerwijze beroepsinkomsten al de bedrijfskosten zijn bijgevolg beroepsonkosten en bijgevolg aftrekbaar op voorwaarde, dat bij vrijwillige uitgaven, deze moeten worden aangegaan met als doel inkomsten te verwerven of te behouden.

”

Salinvest). Zoals het Hof van Cassatie eerder besliste in een arrest van 18 januari 2001 (inzake put en call opties), moeten de kosten “noodzakelijk” zijn voor het uitoefenen van de statutair bepaalde vennootschapsactiviteiten (Cass. 18 januari 2001).

Met haar vonnis van 16 november 2007, besliste de rechtbank van eerste aanleg te Brussel om het beginselenonderricht van onze universiteiten in ere te herstellen. De rechtbank stelde immers dat alle inkomsten van de vennootschap noodzakelijkerwijze beroepsinkomsten zijn en dat alle bedrijfskosten bijgevolg beroepskosten zijn, op voorwaarde dat indien het vrijwillige kosten betreft, deze laatste werden gemaakt met als doel inkomsten te verwerven of te behouden.

De rechtbank oordeelde voorts nog dat uit artikel 49 WIB 92 niet kan worden afgeleid dat de aftrekbare kosten uitsluitend kosten zijn die gemaakt werden met als doel de vennootschaps-winst vóór belasting te verhogen. De rechtbank oordeelde tevens dat het van weinig belang is dat de operaties geen betrekking hebben op het maatschappelijk doel van de vennootschap, vermits artikel 49 WIB 92 deze voorwaarde niet oplegt.

“ Alle inkomsten van de vennootschap zijn noodzakelijkerwijze beroepsinkomsten en alle bedrijfskosten zijn bijgevolg beroepskosten, op voorwaarde dat indien het vrijwillige kosten betreft, deze laatste werden ge-

maakt met als doel inkomsten te verwerven of te behouden.”

Anne RAYET

Gemeentebelastingen : einde van een controverser ?

Het debat inzake de verhoging van de aanslagvoet van de aan-

“
De belastingschuld betreffende inkomstenbelasting ontstaat definitief op het einde van de periode waarin de belastbare inkomsten werden genoten, dus op het einde van het inkomstenjaar.
 ”

vullende gemeentebelasting bevoert al sinds enkele maanden de gemeederen.

Waarover gaat het eigenlijk?

Voor belastingplichtigen stelt zich de vraag vanaf welk ogenblik de verhoging van de aanslagvoet van de gemeentebelastingen op hen van toepassing is. Is deze verhoging onmiddellijk toepasbaar op het lopende aanslagjaar of geldt deze vanaf het volgende aanslagjaar ?

In de eerste plaats weze herinnerd aan één van de basisprincipes van de inkomstenbelastingen, nl. het principe van de niet-terugwerkende kracht van de fiscale wet.

In een recent arrest van 14 maart 2008, heeft het Hof van Cassatie dit grondbeginsel van het fiscaal recht bevestigd.

In voormelde zaak stelde zich het volgende probleem: de gemeente Lessines had in de loop van het jaar 2001 de beslissing genomen om personbelasting te verhogen met de aanslagvoet van de aanvullende gemeentebelasting. In haar belastingenreglement, bepaalde de gemeente Lessines dat de nieuwe aanslagvoet toepasbaar was « voor het fiscaal jaar 2001 ».

De rechtbank van eerste aanleg te Bergen en nadien het hof van beroep te Bergen, beslisten dat dit belastingreglement slechts wettelijk van toepassing kon zijn vanaf het aanslagjaar dat volgde op het lopende jaar waarin dit reglement in werking treedt.

Naar aanleiding van de door de gemeente Lessines ingediende voorziening in Cassatie, heeft het Hof van Cassatie vervolgens bevestigd : “dat de belastingschuld betreffende inkomstenbelasting definitief ontstaat op het einde van de periode waarin de belastbare inkomsten werden genoten, dus op het einde van het belastbare tijdperk.”

Met andere woorden, vermits de fiscale schuld voor het aanslagjaar 2001 op 31 december 2000 om middernacht definitief ontstaat, kan het op 21 februari

2001 gestemde belastingreglement van de gemeente Lessines slechts worden toegepast vanaf het aanslagjaar 2001, zijnde de inkomsten per 31 december 2000. Een andere beslissing zou als gevolg hebben dat het belastingreglement een terugwerkende kracht zou hebben, hetgeen verboden is zonder uitdrukkelijke wettelijke toelating die gerechtvaardigd is door omstandigheden van uitzonderlijke aard.

“

Artikel 6 van het Verdrag van de Rechten van de Mens, verzet zich tegen elke inmenging van de wetgevende macht om de afloop van een gerechtelijk geschil te beïnvloeden.

”

Vanuit theoretisch oogpunt, volgt uit het arrest van 14 maart 2008 dat talrijke belastingplichtigen, die een beroep hebben ingediend tegen de laattijdige gestemde gemeentebelastingen, dat zij eindelijk gelijk zullen krijgen. Dit laatste stelt echter een serieus probleem voor een groot aantal gemeenten die zich aldus een aanzienlijk deel van hun inkomsten zouden ontzegd zien ...

In de praktijk, blijkt het echter niet zo'n vaart te lopen. Uit een

persmededeling van de ministerraad van 18 april 2008 blijkt immers dat op voorstel van de minister van financiën, de ministerraad een ontwerpwet heeft goedgekeurd inzake de bevestiging van de invoering van aanvullende gemeentebelastingen en agglomeratiebelasting bij de personenbelasting voor het aanslagjaar 2007 en de voorafgaande jaren. De persmededeling maakt duidelijk dat de beslissing van de ministerraad ingegeven werd door de ongerustheid dat het algemeen belang zou worden geschonden en dat de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening in het gedrang zou komen.

Waar dit wetsontwerp korte metten maakt met het probleem van de terugwerkende kracht, kan men zich bij de wettelijkheid van deze regeling evenwel ernstige vragen stellen.

Is het in een rechtstaat immers veroorloofd, dat de wetgever aan de hoven en rechtbanken een oplossing opdringt met terugwerkende kracht?

De aangekondigde wet is een rechtsstaat onwaardig en steekt de draak met het principe van de scheiding der machten en het principe van een rechtvaardig proces, zoals bepaald in artikel 6 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens met .

Af te wachten valt of de hoven en rechtbanken de toekomstige wet

zullen toepassen of dat zij - rekening houdend met het principe van de primauté van het internationaal recht – voorrang zullen geven aan artikel 6 van het Verdrag van de Rechten van de Mens, dat zich verzet tegen elke inmenging van de wetgevende macht om de afloop van een gerechtelijk geschil te beïnvloeden.

Sylvie LEYDER

Cateringkosten volledig aftrekbaar

De onkosten voor « catering » zijn de onkosten voor maaltijden en drank, geleverd door een organisator van evenementen (show-business, sportieve krachtproeven e.a.), op de plaats van het evenement, ten voordele van de verschillende deelnemers aan dit evenement (artiesten, sportmensen, technische ploegen, enz.).

De rechtbank van eerste aanleg te Brussel heeft in haar vonnis van 9 april 2008 de beslissing genomen dat deze onkosten deel uitmaakten van de organisatie van dit evenement, onderwerp uitmakend van de activiteiten van het bedrijf waarvan sprake, en zij bijgevolg niet werden bedoeld door de bij artikel 53 WIB 52 voorziene beperkingen.

Wanneer de wet de aftrek van de « onkosten voor restaurant » tot 75% beperkt (van de beroepsquota), bedoelt zij bijgevolg wel degelijk slechts de onkosten voor restaurant in de strikte zin van de term, en niet de onkosten voor voeding in de brede zin van de term, die, wanneer zij worden aangegeven in het kader van de organisatie van een spektakel (of ander evenement), en bestemd zijn voor de deelnemers, wel degelijk worden besteed voor het budget van de productie en/of de organisatie van dit schouw-

spel, naar het voorbeeld van alle andere in dit kader aangegeven onkosten.

Zij zijn bijgevolg volledig aftrekbaar, in toepassing van het gemeenrechtelijke regime van aftrekbare beroepskosten (rechtb. van eerste aanleg Brussel, 9 april 2008, niet uitgegeven).

Anne RAYET

Het Grondwettelijk Hof brengt de toepassing van artikel 1 van het Eerste aanvullend Protocol bij het Europees verdrag van de rechten van de Mens en de matigende werking van het principe van overmacht inzake fiscaal recht in herinnering.

In zijn arrest van 24 april 2008 (Grondwettelijk Hof nr.72/2008, B.S., 15 mei 2008), vestigt het Grondwettelijk Hof de aandacht op de toepassing van artikel 1 van het Eerste aanvullend Protocol bij het Europees verdrag van de Rechten van de Mens en op de toepassing van het overmachtsbeginsel in fiscalibus.

Het Grondwettelijk Hof diende meer bepaald uitspraak te doen op een beroep tot nietigverklaring, gericht tegen de artikelen 2 tot en met 5 en 8 tot en met 10 van de wet van 8 december 2006 tot vaststelling van een heffing ter bestrijding van het niet benutten van een site voor de productie van electriciteit door een

producent (hierna de wet van 8 december 2006).

De wet in kwestie heeft tot doel de benutting van de productiecapaciteit van de Belgische sites voor elektriciteitsproductie te verbeteren door de openstelling van de markt voor nieuwe operatoren

Opmerkelijk is tot slot de verwijzing van het Hof naar het overmachtsbeginsel, een algemeen rechtsbeginsel, dat in het fiscaal recht niet vaak op de voorgrond treedt.

te bevorderen

Het beroep tot nietigverklaring werd door het Hof verworpen, hetgeen niet verhindert dat het arrest voor de belastingplichtige enkele interessante elementen aangaande de grondbeginselen van het fiscaal recht bevat.

Zo heeft de eisende partij in haar derde middel dat gericht was tegen de artikelen 2 tot en met 5 en 8 tot en met 10 van de bestreden wet, de schending van de artikelen 10,11 en 16 van de Grondwet, gecombineerd met de schending van artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees verdrag van de Rechten van de Mens, dat het samenbrengen van de

beschikkingen die de belastingheffing bepalen en deze die een vrijstelling of opschorting voorzien, tot het organiseren van een quasi-gedwongen verkoop zouden leiden, hetgeen op dat ogenblik een feitelijke onteigening tot gevolg had.

Bij de analyse van dit middel, heeft het Hof onderlijnd dat hoewel de fiscale wetgever ter zake over een ruime beoordelingsmarge beschikt, een belasting toch kan worden geacht onevenredig te zijn en op onverantwoordelijke wijze afbreuk te doen aan het ongestoorde genot van iemands eigendom indien deze belasting het billijke evenwicht verbreekt tussen enerzijds de vereisten van het algemeen belang en anderzijds de bescherming van het recht op het ongestoord genot van eigendom.

Vermits het begrip “algemeen belang” een zeer ruim grondbeginsel behelst, dat een hoe langer des te uitgebreider terrein beslaat, is het niet verwonderlijk dat het Hof tot het besluit komt dat de betwiste belastingheffing het algemeen belang beoogde. Vervolgens heeft het Hof eveneens de beslissing genomen dat de belastingheffing niet langer kon worden beschouwd als zijnde buitensporig in verhouding tot het beoogde doel : “De heffing kan evenmin worden geacht onevenredig te zijn met de beoogde doelstelling. Niet alleen wordt de totale heffing luidens artikel 3,

tweede lid, beperkt tot 3 pct. van het gedeelte van het omzetcijfer dat betrekking heeft op de elektriciteitsproductie en dat de heffingplichtige heeft gerealiseerd op de Belgische elektriciteitsmarkt tijdens het laatst afgesloten boekjaar, de heffingplichtige kan ook aan de heffing ontsnappen door spoedig over te gaan tot de door de wetgever beoogde overdracht van zakelijke rechten. Overigens draagt de verzoekende partij geen enkel concreet gegeven aan waaruit zou blijken dat de heffing van dien aard is dat zij haar winstmarge op ernstige wijze kan aantasten. »

Opmerkelijk is tot slot de verwijzing van het Hof naar het overmachtsbeginsel, een algemeen rechtsbeginsel dat in het fiscaal recht niet vaak op de voorgrond treedt: “Op grond van het algemeen beginsel dat de strengheid van de wet in geval van overmacht wordt gemilderd - beginsel waarvan de bestreden wet noch uitdrukkelijk, noch stilzwijgend afwijkt -, zal de heffingplichtige die zich in een zodanige situatie zou bevinden, aanspraak kunnen maken op een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de heffing. »

Het overmachtbeginsel veronderstelt volgens de rechtspraak een onoverkomelijke en niet te voorziene gebeurtenis, buiten de wil van de belastingplichtige om. Overmacht betreft een feitenkwestie waarbij het aan de belastingplichtige toekomt de

bewijsstukken aan te brengen van de uitzonderlijke situatie van overmacht (Brussel, 5 februari 1999)

Filip Goddevriendt van
OYENBRUGGE

De beperking van het appelrecht in hoofde van BTW-plichtigen afgestraft door het Europees Hof van de Rechten van de Mens

Het BTW-wetboek bevat een volstrekt atypische bepaling die ertoe strekt dat BTW-plichtigen in het kader van een gerechtelijke procedure een aanleg verliezen.

Het feit dat deze bepaling nog steeds bestaat is op zich merkwaardig, in de mate dat voor andere procedureregels inzake de betwisting van zowel directe als indirecte belastingen, zich inmiddels hebben afgestemd op de gemeenrechtelijke procedureregels: de fiscale procedure vormt heden ten dage een doorslag van de burgerlijke procedure.

Zo kan een BTW-plichtige als hij zich geconfronteerd ziet met een wijziging van de aanslag in de BTW, hiertegen verhaal indienen bij de rechtbank van eerste aanleg.

In de hypothese dat de BTW-

plichtige geen gelijk heeft gehaald voor de rechtbank van eerste aanleg, kan hij het geschil vervolgens voor het Hof van Beroep brengen.

Maar in deze fase, laat de bepa-

Het BTW Wetboek laat de BTW-administratie toe aan de belastingplichtige te vragen het volledige of gedeeltelijke bedrag in consignatie te geven, dat door haar als verschuldigd wordt beschouwd. De sanctie voor het niet in consignatie geven is enorm, vermits zij eenvoudigweg als gevolg heeft dat het verzoek op hoger beroep onontvankelijk wordt verklaard. Het niet in consignatie geven binnen de vastgestelde termijn ontnemt de belastingplichtige bijgevolg elk recht op hoger beroep.

ling van het BTW-wetboek aan de belastingadministratie toe om aan de BTW-plichtige te vragen de bedragen die volgens haar verschuldigd zijn geheel of gedeeltelijk in consignatie te geven.

De bewoordingen van dit verzoek moeten aan een aantal vormvoorschriften beantwoorden, maar deze zijn bijzonder soepel voor

de administratie. Het verzoek moet tevens gemotiveerd wor-

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft de beslissing van onontvankelijkheid, uitgesproken door het Hof van beroep bij gebrek aan in bewaring geven, beschouwd als een buitensporige maatregel ten aanzien van de bescherming van de belangen van de fiscale administratie. Zij heeft eveneens beslist dat de effectieve toegang voor de belastingplichtige tot de rechtspraak van hoger beroep aldus werd belemmerd. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft hieruit als besluit genomen dat door de Belgische staat artikel 6 van het Europees verdrag van de Rechten van de Mens werd geschonden, dat elkeen het recht op een rechtvaardig proces waarborgt en de effectieve toegang tot de rechtspraak.

den aan de hand van de financiële situatie van de schuldenaar. De praktijk wijst echter uit dat deze motivatie in het algemeen ronduit lapidair is.

De BTW-plichtige moet vervolgens het door de administratie gevraagde bedrag in consignatie geven, en dit binnen de twee maanden nadat het verzoek hem werd toegestuurd. Men mag

hierbij niet vergeten dat rectificaties inzake BTW meestal betrekking hebben op aanzienlijke bedragen, aangezien boetes tot 200% kunnen opgelegd worden.

De sanctie voor het niet in consignatie geven, is bijzonder zwaar aangezien zij eenvoudigweg de onontvankelijkheid van het verzoekschrift in hoger beroep tot gevolg heeft. Bij gebreke aan consignatie binnen de gestelde termijn, verliest de BTW-plichtige bijgevolg ieder recht op hoger beroep.

Het is juist dat de BTW-plichtige krachtens de wet over een verhaalsmogelijkheid beschikt tegen dit verzoek tot consignatie : hij kan inderdaad aan het hof van beroep vragen

om dit verzoek ongegrond te verklaren, maar het Hof is er wettelijk slechts toe gehouden om zich hierover uit te spreken binnen een termijn van drie maanden vanaf de indiening van het hoger beroep.

De consignatie daarentegen moet binnen de twee maanden worden uitgevoerd, en geen dag later.

Dit laatste komt er op neer dat als de BTW-plichtige beslist om de gevraagde som niet in consignatie te geven en tegen de vraag tot consignatie hoger beroep instelt, hij het risico loopt dat het Hof van Beroep zich negatief uitsprekt over zijn verzoek en dat vervolgens alle hoop om ooit zijn argumenten in rechte of in feite te ontwikkelen, definitief verloren is.

Hoewel deze bepaling doet denken aan een relict uit ver vervolgen tijden, neemt dit niet weg dat er door de BTW-administratie nog regelmatig een beroep wordt op gedaan.

Het Grondwettelijk hof heeft in 1995 meermaals geoordeeld dat de wetgever er redelijkerwijze mocht van uitgaan dat de consignatie niet altijd nodig zou zijn om de belangen van de schatkist te vrijwaren en om dilatoire beroepsprocedures te vermijden. Bijgevolg heeft het Grondwettelijk hof deze wettelijke bepaling destijds niet vernietigd.

Andere jurisdicties hebben zich wel het schrijnende lot aange trokken van de BTW-plichtige die trachtte om zijn rechten te laten gelden voor het hof van beroep, hoewel hij mogelijk niet over voldoende financiële middelen beschikte om het door de BTW-administratie gevraagde bedrag in consignatie te geven.

Recent werd deze kwestie voor het Hof van de Rechten van de

Mens gebracht. Zo diende het Hof van de Rechten van de Mens zich eind 2007 uit te spreken over een zaak waarin de BTW-plichtige het voorwerp had uitgemaakt van een consignatie van bijna 4.000.000 €, waarbij de BTW-plichtige niet over de middelen beschikte om dit bedrag in consignatie te geven, bedrag dat overigens voor het grootste deel was samengesteld uit boetes.

Het Europees Hof van de Rechten van de Mens oordeelde dat de beslissing van het hof van beroep om het hoger beroep onontvankelijk te verklaren, niet in verhouding stond tot de bescherming van de belangen van belastingadministratie.

Het Hof heeft tevens beslist dat de effectieve toegang van de BTW-plichtige tot het hoger beroep, hierdoor beperkt werd. Het Europees Hof van de Rechten van de Mens, heeft dan ook besloten tot de schending van artikel 6 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens, dat het recht van eenieder op een eerlijk proces waarborgt.

Men dient hierbij wel op te merken dat het Europees Hof van de Rechten van de Mens, zijn oordeel gedeeltelijk heeft gebaseerd op het bedrag van de in consignatie te geven som, bedrag dat door het Hof als “uitzonderlijk hoog” werd omschreven. De motivering van het arrest laat uitschijnen dat het Hof zich mogelijks niet op dezelfde wijze had uitgesproken indien de gevraagde consignatie een lager bedrag had betroffen.

Het is in ieder geval een zeer interessante beslissing in de mate dat zij de Belgische Staat zijn plaats doet kennen: de Belgische Staat is niet beter dan een andere procespartij, en men ziet dan ook niet in waarom deze partij krachtens de wet over prerogatieven zou beschikken die haar in sommige gevallen weliswaar toelaten om dilatoire procedures te vermijden maar die in andere gevallen de BTW-plichtigen die niet over de financiële middelen beschikken, verhinderen om hoger beroep in te dienen.

Dit arrest vormt dan ook een stap in de richting van een normalisering van het hoger beroep in BTW-zaken.

Séverine SEGIER

IDEFISC

Tél. : 02/646 46 36

Fax : 02/644 38 00

**IDEFISC wordt uitgegeven
door Thierry AFSCHRIFT**

in samenwerking met
Filip GODDEVRIENDT van
OYENBRUGGE
en Sylvie LEYDER
hoofdredacteurs
en

Aurélie BLAFFART
Filip GODDEVRIENDT van
OYENBRUGGE
Pascale HAUTFENNE
Sylvie LEYDER
Magali MARTIN
Olivier NEYRINCK
Anne RAYET
Séverine SEGIER

Verantwoordelijke uitgever:

Thierry AFSCHRIFT
Lensstraat 13
1000 Brussel

Internet

<http://www.idefisc.be>

Volgend nummer:

September 2008

Wil u Idefisc per e-mail
ontvangen, stuur dan
uw e-mailadres naar
info@idefisc.be.

De door Idefisc gepubliceerde informatie is louter
informatief. Het betreft geen juridisch advies
aangaande welbepaalde situaties.

Deze uitgave is tevens verkrijgbaar in het Frans.
Indien u de Franse tekst wenst te ontvangen,
kan u een e-mail sturen aan info@idefisc.be.
Wij passen onze databank vervolgens in die zin
aan.

Design by Artwhere
www.artwhere.be